

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-775

12.9.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – ansvarsgrunnlag/årsakssammenheng.

Sikrede advokat bistod klager i forbindelse med tvist om eierskap til felles bolig etter opphør av samboerskap. Tvisten ble bragt inn for tingretten der klager fikk medhold i sin påstand og ble tilkjent kr 1 050 000, med tillegg av sakskostnader. Klagers tidligere samboer påanket avgjørelsen til lagmannsretten og vant frem med at vedkommende var eneeier av boligen. På klagers vegne anket sikrede saken til Høyesterett. Anken til Høyesterett førte imidlertid ikke frem. Klager anførte at måten sikrede utformet anken på, var årsaken til at saken ikke ble tatt til behandling i Høyesterett. Klager anførte at det var ansvarsbetingende uaktsomt av sikrede å ikke prinsipielt anføre at lagmannsrettens dom ble begjært opphevet i medhold av tvisteloven § 30-3 annet ledd bokstav d), subsidiært at saken ble fremmet for behandling i Høyesterett både fordi den reiste prinsipielle spørsmål og fordi resultatet i lagmannsretten var uriktig. Videre at det var en feilvurdering av sikrede å fokusere på rettsanvendelsesfeil i anken. Selskapet avviste at det var sannsynliggjort at sikrede hadde opptrådt uaktsomt i saken. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 718 548,25

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikrede advokat sin profesjonsansvarsforsikring.

Sikredes profesjonsansvarsforsikring omfatter:

3.1 Formueskade

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar for formueskade som sikrede pådrar seg i egenskap av advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann når erstatningskravet er fremsatt mot sikrede i forsikringstiden.

Klager ble bistått av sikrede i forbindelse med tvist om fastsettelse av eierandel i tidligere felles bolig etter oppløsning av samboerskap.

Sakens bakgrunn var at klager og klagers tidligere samboer (A.), flyttet sammen og kjøpte en felles enebolig i august 2015. I forbindelse med kjøpet solgte klager og A. respektive boliger som de eide hver for seg forut for samboerskapet.

Boligen ble kjøpt for kr 14 600 000, og med tillegg av omkostninger var anskaffelseskostnaden kr 14 972 756. Klager gikk inn med en egenkapital på kr 720 000, mens A. gikk inn med en egenkapital på kr 6 252 756. I tillegg hadde klager og A. et lån på kr 8 000 000 som de delte ansvaret for. I skjøtet ble det ført opp at klager og A. eide hver sin andel av eiendommen med 50/50 på hver.

Klager og A. var enige om at dette ikke var riktig fordeling av eierskapet. Det ble likevel ikke sendt inn nytt skjøte, da klager og A. var redde for at dette ville utløse høy dokumentavgift.

A. overtok formelt hele lånet i november 2015. Klager fortsatte å foreta faste betalinger til A. Klager og A. var uenige om hvorvidt betalingene som klager foretok etter mars 2016 var betaling for lån og avdrag, eller om det var for andre bokostnader.

I tidsrommet januar til april 2016 betalte A. kr 720 000 til klager, tilsvarende klagers egenkapital ved kjøpet av boligen. Det foreligger en oppgjørsavtale datert 3.4.16 der det bekreftes at A. i sin helhet har overtatt tidligere felles lån vedr. kjøp av boligen. Klager hevdet at oppgjørsavtalen var proforma.

Samboerskapet tok slutt i april 2017. Det var på det rene at boligen hadde steget i verdi i tidsrommet fra klager og A. hadde kjøpt boligen. Det oppstod etter dette uenighet om klager var berettiget til å få en andel av verdistigningen som deleier av boligen.

Klager krevde tilbakebetalt innbetalinger klager hadde gjort til A., som klager anførte var knyttet til betaling av avdrag på felles lån. Klager og A. kom ikke til enighet om spørsmålet. Klager ønsket ikke å signere på overskjøting av eiendommen til A. før enighet var oppnådd.

A. tok deretter ut stevning for tingretten med krav om fastsettelsesdom for at han alene var eier av boligen. Klager var representert av sikrede i forbindelse med tingrettssaken.

Etter at tvisten var bragt inn for retten, fremla A. et dokument han hevdet var bilag 2 til samboeravtalen, hvor det fremgikk at han var 100 % eier av den aktuelle eneboligen. Dokumentet bestod av to ark, hvorav s. 2 ble hevdet å være signert av begge parter, men ikke bevitnet, slik som forutsatt i hoveddelen og av dokumentet selv. Klager anførte at bilaget var forfalsket.

Klager vant frem i tingretten og ble tilkjent kr 1 050 000, med tillegg av sakskostnader. Tingretten tilla ikke bilag 2 til samboeravtalen noe bevismessig vekt.

A. anket dommen. Lagmannsretten kom til motsatt resultat av tingretten og kom til at A. var eneeier av boligen.

Etter klagers oppfatning begikk lagmannsretten en uvanlig grov feil ved å legge den, ifølge klager, forfalskede avtaleteksten i samboeravtalens bilag 2 inn i selve hoveddelen av samboeravtalen. Etter klagers oppfatning hadde lagmannsretten med dette lagt til grunn et oppkonstruert og ikke-eksisterende innhold inn i samboeravtalens hoveddel.

Klager anførte at dette fikk avgjørende betydning for at lagmannsretten kom til motsatt resultat av tingretten.

Saken ble forsøkt anket til Høyesterett. I anken ble det, utfra det forklarte, fra sikredes side fokusert på en mulig rettsanvendelsesfeil fra lagmannsrettens side.

Den anførte feilen ved bevisbedømmelsen ble også anket, men ikke i den grad at anken skulle fremstå som en ren bevisvurderingsanke. Etter klagers oppfatning valgte sikrede feil tilnærming til det som anføres å være lagmannsrettens uriktige premiss når det i anken sikrede utformet fremkom at:

(...)

Lagmannsretten har for det første tillagt oppgjørsavtalen og **bilag 2 til samboeravtalen for mye vekt**. Som nevnt i punkt **3.1.1** er (H) av den klare oppfatning av at bilaget er forfalsket, og at oppgjørsavtalen er proforma.

(...)

Sikrede har opplyst at denne strategien ble valgt for å øke sannsynligheten for at anken ville slippe inn til behandling i Høyesterett. Anken til Høyesterett førte imidlertid ikke frem.

Klager fremsatte krav om erstatning ovenfor sikrede første gang den 9.3.20. Sikrede avviste ansvar i brev av 12.5.21. Det ble fremsatt krav direkte fra klager til selskapet 30.8.21. Selskapet avslo kravet den 27.9.21.

Avslaget ble pålagt til Finansklagenemnda 9.3.22.

Klager har i det vesentligste anført at det foreligger ansvar for sikrede. I egenskap av ansvarsforsikrer for sikrede, plikter selskapet å betale klagers anførte tap i saken på kr 1 300 000, tilsvarende klagers påstand for ting- og lagmannsrett, samt påløpte sakskostnader på kr 418 548,25.

Sikrede har opptrådt ansvarsbetingende uaktsomt ved måten vedkommende utformet anken til Høyesterett på. Anken skulle vært lagt opp slik at det prinsipalt ble anført at lagmannsrettens dom ble begjært opphevet i medhold av tvisteloven § 30-3 annet ledd bokstav d), subsidiært at saken ble fremmet for behandling i Høyesterett både fordi den reiste prinsipielle spørsmål og fordi resultatet i lagmannsretten er uriktig.

I tilknytning til ovennevnte bemerker klager at det ikke bare er saker av prinsipiell interesse som slipper inn for Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4. Bestemmelsen oppstiller to alternative grunnlag for samtykke, hvor alternativ to er at "det av andre grunner er særlig viktig å få saken avgjort av Høyesterett".

Det faktum at sikrede valgte å fokusere på rettsanvendelsesfeil i anken, var en klar feilvurdering som utløser ansvar for sikrede.

Klager anfører at det er sannsynlighetsovervekt for at lagmannsrettens dom ville blitt opphevet, alternativt at anken hadde blitt fremmet til behandling i Høyesterett. Videre anfører klager at lagmannsretten, alternativt Høyesterett, ville ha kommet til samme resultat som tingretten og konkludert med at klager var medeier i boligen og hadde krav på å få utbetalt forholdsmessig andel av verdistigningen, samt innbetalte avdrag på A. sitt boliglån.

Selskapet har i det vesentligste anført at det ikke er sannsynliggjort at sikrede har opptrådt uaktsomt i saken. Etter selskapets oppfatning er det ikke sannsynliggjort at de strenge kriteriene for anke av lagmannsrettens fastleggelse av faktum var tilstede i den foreliggende saken, jf. tvl. § 30-3 annet ledd bokstav c og d, jf. HR-2019-2383. Det var dermed ikke uaktsomt av sikrede å ikke anke dommen på grunnlag av lagmannsrettens feilhenvising i avtaleverket.

Fra selskapets side bestrides videre at det i tilstrekkelig grad er sannsynliggjort at lagmannsrettens dom ville blitt opphevet, alternativt at anken hadde blitt fremmet til behandling i Høyesterett, dersom sikrede hadde påberopt den anførte faktumfeil fra lagmannsretten i anken.

Etter selskapets oppfatning er det heller ikke sannsynlighetsovervekt for at lagmannsretten (ved ny behandling av saken), alternativt Høyesterett, ville kommet til samme resultat som tingretten ved en ny behandling. Selskapet anfører at lagmannsrettens konklusjon beror på en helhetsvurdering av bevisene i saken med hensyn til om avtale ble inngått i 2015/16. Ifølge selskapet er samboeravtalen kun et moment i helhetsvurderingen lagmannsretten foretok.

Selskapet anfører, på bakgrunn av ovennevnte, at det under enhver omstendighet ikke er årsakssammenheng mellom klagers tap og at dommen ikke ble anket med grunnlag i tvl. § 30-3 annet ledd bokstav c eller d.

Selskapet bemerker videre at saken, etter selskapets oppfatning, er faktisk og rettslig komplisert, og at den reiser bevismessige spørsmål som bør belyses ved muntlige forhandlinger.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser en rekke faktiske spørsmål knyttet både til om sikrede uaktsomt la opp anken feil slik at det foreligger ansvarsgrunnlag og om anken ville ha sluppet inn om den ble lagt opp slik klager anfører, slik at det foreligger årsakssammenheng. For å avgjøre disse spørsmålene er det også nødvendig å vurdere om lagmannsrettens dom er feil, som også reiser en rekke faktiske spørsmål. Nemnda mener disse bevissspørsmålene ikke lar seg behandle forsvarlig med skriftlig saksbehandling og derfor hører hjemme i rettsapparatet med muntlig bevisførsel. Nemnda peker på at omfattende profesjonsansvarsaker generelt ikke egner seg for skriftlig behandling, jf. fra tidligere FinKN 2022-517, 2021-1275, 2019-343, 2019-285 og 2018-575.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).